

Tisztelt Szerkesztőség!

Külföldön jártam, így csak most volt alkalmam elolvasni a 168 óra három legutolsó számát. Felháborodva olvastam a 16. számukat, amelyben Vas István azt állítja, hogy Rónay György úgy nyilatkozott Mindszentyről: „ez egy kártékony plébános”.

Évtizedek óta vagyok a Vigilia olvasója. Sok versét, írását olvastam Rónaynak. Nem tudom elhinni – s nem vagyok egyedül ezen a véleményen –, hogy valaha is ilyen kijelentést tett volna ez a nagy, katolikus költő Mindszenty bíborosról.

Szükséges lenne visszaadni a becsületét annak a „kártékony plébánosnak”, akit életfogytiglani börtönre ítélték, mert hősiessé kiállt hitünk, jogaink védelmében.

Írásomat közérdekűnek tartom, és úgy érzem, véleményemet olvasótáboruk túlnyomó többsége osztja.

Tisztelettel:
Simándi János
Szombathely, Wesselényi u. 9.

T. Szerkesztőség!

A 168 óra 20. számában olvastam Szokolay Zoltánnak, az MDF békéscsabai szervezete elnökségi tagjának levelét. Szokolay megállapításaihoz azonban lenne egy-két szavam: Az ellenzéki szervezetek – köztük az MDF – folyamatosan szorgalmazzák a honvédség létszámának, technikai eszközeinek csökkentését. Nem értem a célt, és erre szeretnék magyarázatot kapni Szokolaytól. Ha létezik román részről katonai fenyegetés, akkor miért gyanítjuk a honvédséget? Ha ilyen fenyegetés nincs, akkor miért viszik be a köztudatba ennek veszélyeit? Itt valami nem stimmel!

Szokolay Zoltán azt írja: „Nem szeretnénk, ha megismétlődne a történelem. Az MSZMP ugyanis máig sem határozta el magát azoktól a csoportjától, akik szívesen vennék hazánkban egy román típusú és segédletű rendteremtést”.

Úgy gondolom, hogy Szokolay meghatározása nem más szolgálat, mint az övétől eltérő nézeteket valló csoport megrágalmazását, lejáratását. Szokolay talán mégis azt szeretné, ha a történelem megismétlődne? Hiszen nem határozta el magát azoktól az elemektől, akik az állampolgárok tekintélyes részét az agyagba kívánnák taposni.

Mit ír még Szokolay? „A Marxista Egységplatform kapcsolatot tart fenn a mai román politikai vezetéssel, sőt talán a román titkosszolgálattal is, arról vannak bizonyos információink.”

Ez a kijelentés szintén rágalom, hiszen mondani sok mindent lehet, még akkor is, ha nem tudom bizonyítani. Szokolay szövegében a „talán” szó jelentése: elképzelhető, lehetséges. Hogyan van az, hogy valamiről, ami csak „lehetséges”, esetleg csupán a fantázia szüleménye, arról Szokolaynak „bizonyos információi” vannak?

Az a tény, hogy egy román lap – Ribánszkira való hivatkozással – közli a Marxista Egységplatform álláspontját, nem jelent semmit. Ha egy kongói lap a magyarországi eseményekkel kapcsolatban ismerteti Szokolay levelét, az még nem jelenti azt, hogy Szokolay úr feltétlenül híve Mobutanak.

Nem tudom, hogy csabai demokratánk a jövőben még mit fog kifőzni, ezért nem kívánok Szokolay úrnak Marxra vagy Leninre hivatkozni, maradok Jack Londonnál:

„Lehet, hogy a kemény füstöl, | meg a fazék is kormos, de | ez még nem mentség arra, | ha a szakács keze piszkos.”

Remélem, hogy nem csak Szokolay egyoldalú véleménye kap helyet az Önök újságjában.

Szemere Imre, Csömöri u. 14. 1147

Kedves Borenich Úr!

Itt küldöm egy írásomat a „Vida-ügygel” kapcsolatban, s kérem, amennyiben lehetséges, szíveskedjék azt a 168 órában közölni. Az esetleges hűzásokhoz hozzájárulok:

Önök dr. Vida úgy nyilatkozott, hogy a népbíróság egyik tagjától – Lakatos Péternél – félt, mert attól tartott, hogy elfogult lesz, tekintve, hogy „közvetlen hozzátartozója halt meg a Köztársaság téren”. Ugyanakkor mosta kezét, mert – mint mondta –, „a népbírókat az Elnöki Tanács nevezte ki”. Dr. Vida a május 20-án velem folytatott telefonbeszélgetés során – amit egyébként hangszalagra vettem, s az ma is birtokomban van – felháborodottan utasította vissza azt a megjegyzésemet, hogy Lakatosné – lévén az egyik sértett hozzátartozója – bírói közreműködése a perben jogellenes volt. Úgy látzik, dr. Vida nemcsak az általa látogatott egyetem nevére nem emlékszik, de arra sem, hogy a BM vizsgálóati osztálya a Gyorskocsi utcában volt, nem pedig az Iskola utcában – mint ahogy állítja.

Állítása szerint olyan „tartása” volt, hogy vele az ügyről egy nyomozó sem beszélhetett – ugyanakkor elmondja, hogy Korom Mihállyal és Szalma Józseffel beszélgetett, de „nemcsak kettőjükkel”. Bizony nemcsak kettőjükkel, hanem többekkel, akikkel naponta megkonzultál-

Levélhullás

A miénktől eltérő véleményeket is közöljük, de nem adunk helyet olyan szélsőséges észrevételeknek, amelyek fölösleges indulatokat keltenek és szükségtelen konfrontációhoz vezethetnek. A leveleket általában rövidítve – az ilyenkor elkerülhetetlen javításokkal –, szerkesztett formában adjuk közre.

Tisztelt Szerkesztőség!

Sajnos lapjaiban és egy látás kézzel jött el hozzám, sőt küldöm és most a következőket.

Ha úgy gondolja, nem tartalék el tőle és a tudatában, kérem, köszi.

sept. 27.

Tisztelettel
W. A.

Kérdezzék meg az Eörsit!

Az utóbbi időszak nyilvános sajtójának kétségkívül egyik legrikítóbb színfoltja a hajdani mellőzött, sőt sokszor tiltott író-költő-fordító-forradalmár, **Eörsi István**. Cikkeivel, rövidessé, hosszabb írásaival tele vannak a folyóiratok, s legutóbb a 168 óra is érdekes interjút közölt a mesterrel. **Eörsi** mindent tud. A mélylélektanban is járatos, kiváló, s főleg vadonatúj főtészünk nemcsak a művészetek körében van otthon. Börtönaplójából kiderül például, hogy **Krassó György** csakis azért lett olyan, amilyen lett, mert nyomasztotta bátyja zsenialitása. **Eörsi** felhökbe vésző erkölcsi magasleséről ítéli meg 56-os harcostársait akárcsak örök ellenfelét, **Aczél Györgyöt**, vagy **Kardos Györgyöt**. Véleményét pedig közérthetően, a tőle megszokott kereteken stílusban, azellemes rövidséggel közli, úgy, hogy valamennyien megértsük. Egyik legutóbbi kinyilatkoztatása – „Jancsó ... tökéletesen jelentéktelen művészé lett korai zseniális kezdetei után” – remélhetőleg mindenkinek elvette a kedvét a késői Jancsó-filmektől; akár le is lehet venni őket a műsorról. Példákkal - nevekkel - illusztrált fejtegetéseiből az **Aczél-korszak** irodalmi világáról is képet kaptunk. Félmondatokkal intéz el életműveket, árnyalt elemzéseit általános iskolai tankönyvekbe illeszti, egyszerűek, és könnyen megjegyezhetőek. Döntései ellentmondást nem tűrő hangja olyan embert sejtet akinak szemernyi kételye sincs saját véleményében, s azt - nem kis szerencsénkre - próféta buzgalommal mihamarabb közkinccsá kívánja tenni. (Engem valahogy... - s ezt félve írom le, csak itt, a zárójelben - **Aczélra** emlékeztem.)

Szeretettel köszöntöm körünkben **Eörsi Istvánt**, az új gurut, aki egyre szaporodó nyilatkozataival vérbéli kommunista kultúrpolitikusként megkímél bennünket a döntéshozatal fáradtságos munkájától. Izgalommal várom soha meg nem remegő tollából az újabb verdiket arról, hogy mi a jó és mi a rossz, ki a szép és ki a csúf.

Mivel mindenben biztos, titkon azt remélem, hogy a jövőbe is lát. Kedves Mester, milyen odds-szal adja Pozsgayt a választásokon?

W. A.

Neuman Péter Rákóczi út 18. II./1. BUDAPEST, 1072

ta az ügyet, mint pl. **Borisz Sumilinnal**, **Ferencsik Józseffel**, **Rajnai Sándorral**, **Szalma Józseffel**, sőt dr. **Nezvál Ferenc** is, aki szinte mindennapos vendég volt a Gyorskocsi utcában.

Való igaz, dr. **Vida** a háború alatt az illegálisban tevékenykedett a független, szabad, demokratikus Magyarországért, sőt ezért őt 1942-ben életfogytiglani fegyházbüntetésre ítélték. Ma talán ezért is az a problémája, hogy „kijavítható-e a szocializmus”, vagy „ez a szocializmus elbukott-e”, mert – mint mondta – neki nem mindegy, hogy egy bukott forradalomnak a veteránja-e, vagy az igazi forradalomé. Tehát dr. **Vidát** csupán ez gyöttri, nem pedig a lelkiismerete, amiért ártatlan embereket küldött börtönbe.

Állítása szerint kifogásolta **Szalmánál**, hogy neki és a bíróság többi tagjának nem üzeni ebédet tálaltak fel, mégpedig egy külön terebben. Azzal fenyegetőzött, hogy amennyiben nem üzeni kosztot kapnak pénzért, akkor ő elmegy ebédelni a Legfelsőbb Bíróságra, mert nem hajlandó egyetlen falatot sem emni fizetés nélkül. **Vida** ezen állítása enyhén szólva nem felel meg a valóságnak, mert a bíróság tagjai, a védőügyvédek, valamint a jegyzőkönyvvezetők a több napig tartó tárgyalás befejezéséig nem hagyhatták el a Gyorskocsi utcai épületet, s étkeztesükről a BM úgynevezett reprezentatív konyhája gon-

doskodott, amely a Népköztársaság útja egyik mellékutcájában (**Munkácsy Mihály** utca vagy **Rippl-Rónai** utca?) volt.

Vida egy új **Robespierre-ként**, a „megvesztegethetetlenként” tünteti fel magát, aki semmit sem fogad el megbízótól, s mégis a tárgyalás befejezése, illetve az ítélet végrehajtása után „jól megérdemelt pihenésre” ment a BM balatongyöröki üdülőjébe, ahol egyébként **Lakatosné** is üdült.

Nem érdektelen az a tény sem, hogy – mint azt dr. **Vida** nyilatkozta – rendkívül kis rutinnal rendelkezett, s a Legfelsőbb Bíróság legkisebb tapasztalattal rendelkező bírója volt. Így nem is hitte, hogy ő egyáltalán szóba kerülhet mint a Nagy Imre-ügy bírója. Viszont az „illetékesek” tudták, hogy kit kell erre a feladatra kijelölni!

Dr. **Freisler** és dr. **Vida** között az a különbség, hogy dr. **Freisler** 1945 februárjában egy bombatámadás következtében rázuhant gerenda agyonütötte, dr. **Vida** pedig gondatlanul éli öreg napjait a Rózsa Ferencről elnevezett, úgynevezett veteránotthonban.

Apropó! Még egy különbség: **Freisler** özvegye férje után a legminimálisabb nyugdíjat kapta – mert hát éhen mégsem halhat –, dr. **Vida** viszont élvezzi a „jól megérdemelt” magas nyugdíjat. Elvégre megszolgált érte. Vagy nem?

Alexander Deák
5600 Wuppertal 1. Rübzahlweg 8.